

א. המעלה השנייה: אַחורִים וְתוֹךְ וּבֵית הַצְּבִיטָה - לְתַרומָה וְלֹא לְקֹדֶשׁ (דף כב):

מדין תורה, מאכלים או משקים טמאים אינם מטמאים כלים. גם אם נטמאו ממת, אין בכוחם לטמא כלים. **מעיינות הזב**: נוזלים שונים היוצאים מגופו של זב (דמעות, רוק, מי רגלים) והם מטמאים כלים מדין תורה. **תקנת חכמים**: משקים (בלבד) מטמאים כלים, גזרה משום מעיינות הזב. כדי להדגיש שזוהי טומאה מדרבנן, חכמים הגדירו מצבים שבהם הטומאה תהיה במקום נקודתי בלבד ולא בכל הכלי.

1. משקה טמא נגע באחורי הכלי (בגבו, צידו החיצוני) או בבית הצביטה - רק חלק זה נטמא. תרומה הנמצאת בתוך הכלי (או בכל מקום אחר בכלי) לא נטמאה.
2. לעומת זאת, לגבי בשר קרבן - כל הכלי נטמא ע"י המשקה והבשר המצוי בו נטמא.
3. משקה טמא נגע בתוך הכלי - כל הכלי טמא, גם לגבי תרומה.

ב. מהו בית הצביטה?

1. רב יהודה בשם שמואל: המקום שבו צובטים = אוחזים את הכלי כדי להושיט אותו.
2. רב אסי בשם רבי יוחנן: חקיקה הנעשית בכלי, כדי להניח בה רוטב לתיבול.

ג. דין 'אחורים ותוך' אינו נוהג בקדשי הגבול

ברייתא	משנתנו
כל הכלים - אין להם דין אחורים ותוך, אחד קדשי המקדש ואחד קדשי הגבול (תרומה)	יש דין אחורים ותוך ובית הצביטה - לתרומה
קדשי הגבול = חולין שנעשו על טהרת הקודש	

ד. המעלה השלישית: הנושא את המדרס - נושא את התרומה ולא נושא את הקדש (דף כב):

טעם התקנה: משום תקלה שאירעה - אדם נשא סנדל טמא מדרס וגם קודש ולבסוף הקודש נטמא. למרות שתקלה מעין זו יכולה לקרות גם עם תרומה, לא גזרו איסור על תרומה. מדוע? כי משנתנו סוברת שגזרה הנגזרת מחמת תקלה חלה רק על מקרה הדומה בדיוק למקרה שבו חלה התקלה.

שלושה ספקות בנוגע לתקנה

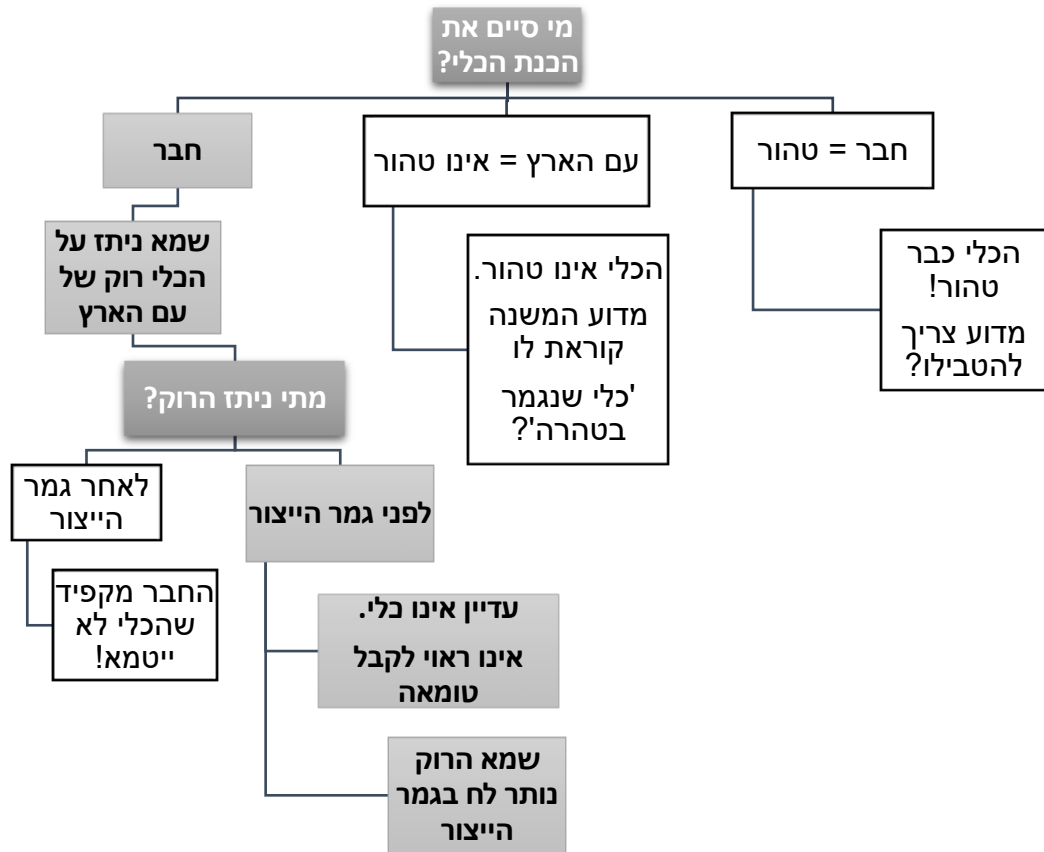
1. האם גזרו גם שלא לשאת קודש בעודו נושא סנדל טהור?
2. האם גזרו גם שלא לשאת חבית סגורה שבתוכה קודש?
3. עבר אדם על התקנה ונשא מדרס הזב - האם גזרו שלא לעשות כן אך לא טמאו את הקודש או שהקודש נטמא?

רב אילא: עבר ונשא - הקודש נטמא. **רבי זירא**: עבר ונשא - הקודש נשאר טהור, כי מטרת הגזרה למנוע מלכתחילה הישנות של מקרה זה, אך לא גזרו לטמא את הקודש כל עוד לא נגע במדרס.

ה. המעלה השישית: כלים הנגמרים בטרה צריכין טבילה לקדש (דף כג.)

1. מי מכין את הכלי ומהו הגורם לטומאת הכלי בגמר הכנתו?

כמובן, שאם החבר שומר על טהרת הכלים כבר מתחילת עשייתם, הכלים אינם צריכים טבילה בגמר הכנתם!

2. צריכין טבילה לקדש - ראויים לשימוש מיד לאחר הטבילה. אין צורך להמתין עד לאחר הערב שמש, הם ראויים לשימוש לקודש גם בעודם בדרגת 'טבול יום'.

שפופרת שחתכה לחטאת - צריכה טבילה, שמא נותר עליה רוק לח של עם הארץ.

כלי הנגמר בטרה צריך טבילה לקודש	טעם הדין	שפופרת שחתכה לאפר פרה	
צריך להמתין עד להערב שמש ואז הכלי טהור	אין צורך לטמא את השפופרת. הטבילה לא טיהרה אותה לחלוטין, וישתמש בה כך, לפני הערב שמש	יטביל לאחר החיתוך	רבי אליעזר
לא צריך להמתין להערב שמש, טהור לחלוטין מיד לאחר הטבילה	כדי שתהיה בדרגת 'טבול יום' ובוזה יוציא מליבן של צדוקים	יטמא את השפופרת ואח"כ יטבילה	רבי יהושע

לכאורה, רבי אליעזר אינו התנא של משנתנו

משתנו כרבי אליעזר - אין להשוות בין בשר קודש לאפר פרה

חכמים קבעו שכלי הנגמר בטהרה טמא וצריך טבילה לקודש, אך אין הוא טמא בדרגת 'ראשון לטומאה' (טומאה חמורה) אלא בדרגת 'שלישי לטומאה', שבכוחו לטמא רק בשר קודש. בגלל שמדובר בדרגת טומאה קלה - אין צורך להמתין להערב שמש, ומותר להשתמש בכלי לקודש.

אפר פרה	בשר קודש
שפופרת שחתכה לאפר פרה - ראשון לטומאה (בד"כ צריך הערב שמש)	כלי הנגמר בטהרה - שלישי לטומאה
כדי להוציא מליבן של צדוקין אין צריך להמתין להערב שמש	מעיקר התקנה אין צורך להמתין להערב שמש לאחר הטבילה

